

Záchrana uviaznutého potápača v jaskyni Rákóczi v Maďarsku 27. až 31. 1. 2002

Ako som to videl a pociťoval s krátkym časovým odstupom.

(text v zátvorkách kurzívou bol následne doplnený)

V sobotu som sa flákal na južnej strane Dolného vrchu s troma priateľmi (*maďarskými jaskyniarimi, Zsolt Zsólyomi, Bálint Bajna a Dénes Szabó*), a okrem šlapania mokrého snehu v zahmlenej prírode sme sa kochali krásami jedného z klenotov Dolného vrchu, ktorý má niečo spoločného s miestom, odkiaľ človeku vyrastajú nohy (*jaskyňa Natrhnutá rit'*). Jaskyňa bola úplne vysušená aj napriek tomu, že väčšina slušnej snehovej nádielky tejto zimy sa už roztopila.

Po krásnom estetickom zážitku z tejto „klenotnice“ sme sa vrátili na našu chalupu v Tornakápolne, kde sme sa oddávali bežným radovánkam. Pri dobrej slivovičke a červenom vínku sa plánovalo ako vždy, no a pravda riadne fantazirovalo. Mierne omámení teplom sálajúcim z murovanej piecky a z kvalitného alkoholu sme si líhali niečo po polnoci, bez konkrétneho plánu, či predsavzatia na deň nasledujúci. So spánkom nebol problém. "Pílili" sme jeden cez druhého. V hlbokej noci o 4.55 mi zazvonil mobil, ktorý ako-tak chytá signál na perináku pri mojej posteli. Volal Tamás Kutas, priateľ jaskyniar z Miskolca, že v jaskyni Rákóczi barlang v kopci Esztramos uviazol potápač a aby som zalarmoval slovenských speleopotápačov. V tom momente sa signál stratil a viac som sa nikde nedovolal a nešlo volať ani z mobilov mojich priateľov, ktorí sú do jedného členmi maďarskej speleozáchrany.

Hneď sme boli vytriezvení a za pár minút celkom racionálne pobalení.

Prvé poučenie: Nepi veľa a keď to už robíš, tak pi kvalitný alkohol.

Na miesto k jaskyni sme sa presunuli rýchlo. Je to len 15 km. Za pár minút sme aj boli na mieste pri jazere v jaskyni a videli, čo sa vlastne prihodilo. Problém sa zdal byť číročisto potápačský. Uviaznutý chlap bol za sífonom c. 10 hodín a hlasovo komunikoval cez štrbinu tektonickej pukliny, širokej tak 1 až 1,5 cm. Hovoril som s nim aj ja niekoľko viet a usúdil som, že chlap je v poriadku a celkom dobre znáša situáciu v ktorej sa ocitol. Jaskyňa sa už vtedy hemžila potápačmi, medzi ktorými dominoval senior potápač, autorita, László Czakó, z ktorého vyžaroval kľud a rozvaha. Nespokojnosť s výstrojom, ktorú mal k dispozícii ho predsa len narušila a nevedel zakryť známky bezradnosti, či pochybovačnosti. Jeho 50 metrov dlhá nargilová hadica s telefónnym káblom bola krátka, no a v malom Maďarsku nie je také jednoduché zohnať dlhšiu nargilu pre potápanie, a obzvlášť nie v jaskynnom bahne.

Chcel som ihneď volať Zdena Hochmutha, aby zalarmoval potápačov, no pri jaskyni nefungoval môj Eriksson, nebral signál, ktorý bol slabý. Neskôr som však pozoroval, ako každý okolo mňa telefonoval priamo od vchodu, len ja som nevedel. Musel som vždy keď to bolo nutné cestovať autom asi tak kilometer na križovatku, kde som už chytil na štyri paličky.

Poučenie druhé: Kupuj si len kvalitné veci. Neľutuješ.

Prisahal som, že hneď po akcii zabudnem na Eriksson a kúpim si kvalitný telefon.

Zdena som zobudil o 5,50 a on sa okamžite pustil do zháňania prešovských potápačov. Najlepší z nich pravda nemal platný pas. Nuž čo, aj to sa dá vyriešiť. Bol narýchlo prekrstený (*požičali sme preňho pas od iného kamaráta*).

Poučenie ďalšie: Chráň a staraj sa o platnosť osobných dokladov, ináč sa môže stať, že sám seba nepoznáš.

S prebúdajúcim sa nedeľným dňom Zdeno prebúdzať aj najaktívnejších potápačov a jaskyniarov. Správa sa šírila ani čo by cholera.

Aktivity v jaskyni boli ešte stále zamerané na riešenie potápačského problému, no Paliho Bercika (valibuka), technika Aggteleckého národného parku už napadla myšlienka, že by sa snád' dalo k nemu prebiť cez skalú. Vzhľadom na dobrú zvukovú komunikáciu s nešťastníkom sa

predpokladala vzdialenosť len niekoľkých metrov. Všetci sme pripúšťali tak 3 až 5 metrov, tí najskeptickejší hovorili možno 8 m (Aj ja som patrila medzi tých, ktorí to pripúšťali, ale bolo to skôr z opatrnosti, ako z presvedčenia). Neskôr, keď podvečer doniesli staršieho vyslúženého banského záchranára, aby vec posúdil, chlap sa priklonil ku štrbine, chvíľku načúval hlasu uväzneného a s meravou tvárou vyriekol, že je tak na 10 - 12 metrov ďaleko. Vtedy sme ho všetci poslali do „teplých krajín“ a viac sa s jeho posudkom nezaoberali. Pali Bercik a mnohí ďalší, vrátane mňa sme sa nádejali v možnosti vykonania vrtu do kaverny, kde sa úbožiak zdržiaval. Cez takýto otvor by sa ho dalo udržiavať v teple a pohode. Hadicou by mu bolo možno transportovať teplé tekutiny aj potravu. Rátalo sa aj s tým, že sa jeden vrt netrafí a možno bude treba vráť niekoľko dier. Problémom sa ukázala aj technika vrtania a časový faktor postupu vrtania. Najdlhšia vrtná tyč, ktorá bola k dispozícii mala 3 metre a aj tá mala upchaté diery pre výplach.

Súčasne pravda pokračovali potápačské pokusy. Čakó ešte v noci pri prvom pokuse s Nargilou (*hadica priemeru asi 20 mm, cez ktorú potápač dýcha a je v nej aj telefónne vedenie pre priamu komunikáciu. Na povrchu spravidla so zosilneným zvukom*) zlikvidoval všetky šnúry a lanká, ktoré viedli do siene kde chlapec zmizol. Zavádzali mu pri potápaní s hadicou. Celá séria fľaškových potápačov potom dokonca nevedela nájsť ani len tzv. bránu rozmerov 2 x 2,5 metra, ktorá viedla do hlbších severných častí (*do Čertovej pivárne*). Až napokon Ivan Šimkovič na tretí pokus našiel bránu. Vtiahol cez ňu lano s oceľovou tyčou, ktorú vrazil do bahna na konci klesajúceho kanálu.

Po získaní informácie, že v Maďarsku už nie je ani jedna fungujúca baňa a že maďarská banská záchrana defakto neexistuje, teda nie je odkiaľ zobrať nastavovacie vrtáky a pneumatické vrtné kladivo, a tiež informácia od Bandiho Bolačka (*Ing. Ondrej Bolaček, vtedajší predseda skupiny Speleo Rožňava*), že najľahšia vrtná súprava s nastaviteľnými vrtákmi váži c. pol tony mi zobrali poslednú nádej na možnosť vykonania vrtu do kaverny kde trčal osamelý potápač. V tom čase v nedeľu podvečer dorazil na miesto aj Jaro Stankovič, ktorého prv nechceli ani pustiť do jaskyne. Napokon sa to podarilo a keď Jaro videl charakter pukliny ihneď mi navrhol, že sa cez skalu prestrieľa piropatrónmi. Pravda mal so sebou aj kompletne "nádobičko". V tom čase Pali Bercik pomaly končil s búšením zbíjačkou do kompaktnej skaly na oboch stranách pukliny kde vytvoril základ budúceho tunela hlboký možno tak pol metra a tiež s vrtaním diery, ktorej hĺbka dosiahla tak asi 1,5 metra. Musel prestať aj preto lebo bol na tejto záchranej akcii vlastne jediným ozajstným technikom, ktorý mal prehľad v elektrike jaskyne, kompresoroch, rozvode vzduchu, hadiciach a na dôvažok mu vymysleli aj miešanie akejsi chemikálie, ktorá sa vháňala do jazera a mala spôsobiť zrazenie a usadnutie kalu. Bercik musel vymyslieť a realizovať celé miešanie, čerpanie a rozvod toho „maglajzu“, ktorý napokon nič nepomohol.

Čas postúpil, chudák chlapec bol na druhej strane už celý deň a jeho reakcie začali byť trochu zmetené. Časový faktor začínal byť hrozivý a potápači ani po mnohonásobných pokusoch sa ďalej nedostali. Po krátkej porade s Jarom a so Zdenom sme usúdili, že sa nesmie zavrhnúť možnosť záchrany suchou cestou a začal som presviedčať vtedy ešte Pétera Adamka, ktorý vtedy velil vonku a ja som si myslel, že velí aj činnostiam dnu v jaskyni. Chlap bol už vtedy značne unavený, všelijak, a nič s mojím naliehaním nedokázal urobiť. Noc na pondelok sa hlavne potápalo. Túto prvú noc prišlo veľa "majstrov sveta" z maďarskej potápačskej scény, ktorí sa vehementne hádzali do vody, avšak po okúsení mútnej „ementálnej reality“ (*jaskyňa pod vodou je rozvetvená ako diery v ementálsok syre*) sa rýchlo zbalili a ufujazdili odkiaľ prišli.

Ďalšie poučenie: Never "majstrom sveta". Spol'ahni sa na skromnejších, ale vytrvalých ľuďí.

V pondelok ráno dorazila aj Hutňanova (*Daniel Hutňan, vynikajúci československý speleopotápač*) partia z Prahy. Priviezla sa však aj 100 metrov dlhá Nargilová hadica, no po zmontovaní a veľkom nachystaní sa ukázalo, že je poškodená a preto nepoužiteľná. Chlapci z Prahy tak dostali šancu zanoriť sa, ináč im hrozilo viachodinové čakanie kým sa neukončí "nargilovanie".

Kluci sa bez veľkých ovácií a požiadaviek na obsluhu nasúkali na malú oceľovú plošinu c, 1,5 metra štvorcového nad hladinou a traja z nich vydýchali po 300 barov napchatých 6 l. dvojčat (*dvojité ž litrové potápačské fľaše*) v kalných vodách statického jazera, kde sa hľadalo v hĺbkach c. 15 až 20 metrov. Chlapci svojou skromnosťou, prístupom a akčným rádiom prehľadávania si získali úctu prítomnej odbornej aj jaskyniarskej verejnosti. Gabovi (*Martin Hota, pražský poyápač*) neúspech nedal pokoj a popoludní to ešte zopakoval. Všetci sme mu veľmi fandili, no nešlo to. Chlapci sa zbalili stroho skonštatovali. "Kluci, nemáme na to" a odišli.

Celý pondelok sa miešajú naše snaženia o razenie štólne s potápaním, kde si potápači diktovali absolútne ticho trvajúce nekonečné hodiny (to aby bolo počuť laringofón cez nargilu) s nervozitou ktorú stupňoval časový faktor naplňajúci druhý deň osamoteného úbožiaka v mokrom vezení. Popoludní som už nevydržal, odtiahol nabok Pétera Tarodiho, ktorý už vtedy velil celej akcii a poukázal na nutnosť nepretržitého razenia suchej záchranej cesty aj za cenu, že potápač bude trpieť rachot šramačky a kýblovanie do jazera, hoci aj za cenu, že bude musieť niektoré vety zopakovať dva alebo viackrát. Potápačské loby a Czakóova autorita však bola veľmi silná a ako mi to aj Tarodi neskôr potvrdil neochvejne dôveroval tomuto pánovi mokrého remesla.

Podvečer po množstve neúspešných potápačských pokusov a tichu (myslím tým stíchnutie vrtačky a šramačky) v trhlíne sa začala Zsoltiho kríza (48 hodín samoty, mokrý a bez spánku). Oznamoval, že aj keď sa zabije vyrazí naspäť cez vodu so zbytkom vzduchu, ktorý mal v jedinej fľaši. A to aj napriek tomu, že Miki s ním udržoval takmer neprestajný dialóg. Hlasový kontakt s uväzneným a čím ďalej, tým slabším potápačom udržiaval takmer celý čas s minimálnym spánkom Miklós Szabó z maďarskej speleozáchranky. Robil to obdivuhodne. Žasol som na jeho trpezlivosť a vynaliezavosť. Ani jediné jeho slovo, či zafarbenie hlasu neprejavilo známku skepsy. Dokázal zaujať jeho myseľ a dávať mu úlohy na myslenie či konanie už druhý deň bez spánku. Krátko bol prítomný aj profesionálny psychológ, ale oproti Mikimu to bol slabý odvar. Miki má proste boží dar vykonávať túto činnosť.

Ďalšie poučenie: V každom záchrannom družstve musí byť aj jeden "vyjednávač", ktorý to vie naozaj robiť.

Keď sa prejavili známky sebevražedného úmyslu už aj Tarodi usúdil, že sa nesmie ďalej váhať a dal nám zelenú na razenie prierezu pozdĺž zvukovodnej trhlíny. Poveril ma organizovaním a koordinovaním tejto úlohy.

Zdeno Chochmuth predpokladal, že sa k tomu tak či tak dospeje a už v predstihu zmobilizoval Petra Holúbeka aj s dvoma chlapcami a uviedol do pohotovosti aj Kocoura (*Bohuslav Koutecký, brnenský jaskyniar*) s chlapcami z Moravského krasu a tiež aj mnohých ďalších, ktorých vedel že môžu byť užitoční.

Jaro Stankovič so svojim partnerom Vladom Kóňom a Muťurom (*Róbert Boroš, rožňavský jaskyniar*) nabehli do výlomu a rachotili ako sa len dalo. Maďari žasli nad tým ako im to ide. Krátko na to dorazil Holúbek s partiou, no uložil som ich spať na chalupu v Tornakápolne, aby boli čerství na výmenu Jarovej partie. Ešte večer som volal Matesa, aby mi sprostredkoval výjazd moravákov, lebo som vedel, že tieto dve úderné čaty to nezvládnu a nebolo isté, že sa nájdu ďalší chlapi, ktorí sú schopní vykonávať túto odborne aj fyzicky náročnú prácu dostatočne efektívne. Mates mi za chvíľku oznámil, že moraváci sú schystaní a do rána dorazia na miesto (noc bola hmľistá a mrzlo). Pokojne som si líhal na tri a pol hodiny spánku s Holúbkovcami, aby sme mohli ako-tak sviežo vymeniť Jarovu partiu v noci o 3,00. Celú noc, aj nadržanom prebiehali sporadické potápačské pokusy. Majstri sveta sa už takmer všetci vytratili a našim nástupom sa akoby prehĺbovala skepsa potápačov a rástla čoraz väčšia viera, že suchá cesta je reálna.

Ďalšie poučenie: Ak máš pri záchrane dve či viac reálnych možností, musí sa na všetkých pracovať okamžite a bez prestania.

V utorok ráno dorazili moraváci a Petr (*Ondroušek*) s Bubákom (*Jiří Buček*) hneď o 9,00 nabiehajú do prerážky. Išlo im to fantasticky. Nezastali ani na sekundu, preliezali sa navzájom,

aby nemuseli ložiť von a ja som nestíhal odpovedať prítomným zvedavcom na obdivné otázky, odoberať vedrá a púšťať vzduch na výplach.

Potápači napokon odkiaľsi vyčarovali aj tretiu, 75 metrov dlhú nargilovú hadicu, ktorá bola funkčná a počas celej akcie obetavo obsluhovaná jej majiteľom Attilom Kovácsom. Dolu s klobúkom pred týmto chlapom. Ale naopak pred potápačskou komunitou z ktorej mu ju po akcii nebol kto pomôcť vytiahnuť zo sifónu.

Opäť nastupuje Czako s novou nargilou, no už netrvá na absolútnom tichu, ale prijíma kompromis, že budeme raziť a podľa nutnosti stíchneme ak to bude treba. Konečne tento jeho pokus bol úspešný. Szilágyi Zsolt zbadal jeho bubliny a my sme to Czakoovi oznámili cez telefón v nargile. Vtedy sa potápač už len tlačil dohora, až napokon aj jeho svetlo bolo viditeľné a po vynorení pri ňom a oznámení "Meg van" („mám ho“) vypukli ovácie radosti. Od tej chvíle prevládal optimizmus. Na rady lekára mu potápači nosili teplé tekutiny a rôzne vylepšenia na jeho polohovanie a zlepšenie tepelného komfortu (tyčky, skladacie lôžko na mieru, neskôr aj spacák) V nás sa tiež utužovala viera v jeho istú záchranu. Občas sa ešte prejavovali známky prepuknutia potápačského loby o prestíž a snahu vyniesť nešťastníka mokrou cestou. Czako a aj lekár potápač, ktorý k nemu dorazil v utorok večer však kategoricky zamietli takúto alternatívu. Bola príliš riskantná a na dôvažok aj sám uväznený potápač mal panický strach z vody a bol rozhodnutý trpezlivo vyčkať dokončenie prerážky.

Ale ani s prerážkou to nebolo až také jednoduché. Vždy prichádzali akýsi šikovní špecialisti a chceli sa realizovať. Raz to boli strelmajstri, ktorí chceli odpaľovať vo vrtoch naraz niekoľko samotných rozbušiek. Bez upchávky to však nešlo a babrali sa s tým ako staré dievky. Potom zase prišli armádni špecialisti so semtexom a presviedčali o efektívnosti 1 až 2 gramových náloží. Túto alternatívu sme kvôli splodinám aj mi aj potápači kategoricky odmietli, no veľmi ťažko sa s tým zmierovali a snažili sa presviedčať krízový štáb jeden celý boží deň. Aj so samotnými maďarskými jaskynnými záchranármi boli ťažkosti. Viacerí chceli silou-mocou vrátať a odpaľovať piropatróny. Mal som čo robiť, ustrážiť efektívnosť postupu. Kategoricky som im zakázal učiť sa na tejto akcii. Nech si to nacvičia neskôr v klude niekde v kameňolome.

Ďalšie poučenie: Pokiaľ existuje reálna možnosť, experimentovanie na jej úkor nemá miesto na záchranej akcii.

V stredu sa už nabehlo na štvorhodinové striedanie, rytmus, ktorý si želali raziči. Bolo by to bývalo super ak by sme boli mali štyri partie. Neboli, a preto nedostatok spánku žmýkal hlavne razičov, ktorí vrtali, strieľali a šramovali. Ostatní sa mohli vystriedať na čerstvých chlapov, ktorých bolo vonku neúrekom. Každý chcel proste pomôcť. Podaktorí prišli aspoň vidieť prekrásnu jaskyňu za cenu jednej či niekoľkých služieb v kýblovaní. Prerážka už mala 7 metrov a bola stále neistota koľko ešte ostáva. Ráno sa preto telefonicky privoláva Marián Krčík z Bojníc, ktorého nám odporučili banskí záchranári s elektromagnetickým zameriavačom. Chlap dorazil na obed a o hodinu sme mali kvalitnú informáciu, že nás čakajú ešte 4 metre prerážky. S už existujúcou plazivkou dlhou 7 metrov to bolo plných 11 metrov. Vtedy som si spomenul na starého banského záchranára a rád by som ho ešte stretol a potriasol mu ruku.

Ďalšie poučenie: Načúvaj starším a skúsenejším.

Na prerážku 4 metrov som predpokladal ešte jeden dobrý deň. Od tej chvíle sa už všetko dalo predpokladať a takmer na chlp pripraviť. Len naši chlapci raziči toho už mali plné zuby. Hnala ich však túžba preraziť čo najskôr a mať to za sebou. Výkon aký podávali bol obdivuhodný a zaslúži si naozaj veľké uznanie.

Vo štvrtok v závere sa pritrafilo aj malé zranenie, ktoré bolo skôr nepríjemné ako nebezpečné. Dva stehy šikovného lekára však problém vyriešili a išlo sa ďalej. Rozbehnutého Jara, ktorý už videl svetlo cez puklinu bolo po päť a pol hodinách ťažko dostať z čelby von. Musel som to robiť nátlakom, zastavil som mu vzduch. Veľmi nerád, lebo práve Jaro by si bol zaslúžil byť tam prvý. Báľ som sa však, že vyčerpanosť vyvedie niečo neočakávané, preto na

posledné dve hodiny nastúpili už na plošine z foršni stepujúci Petr a Bubák. Jaro mi to možno nikdy neodpustí, ale som presvedčený , že na mojom mieste by konal rovnako.

Naozaj systematicky sa cesta záchrany začala raziť v pondelok o 18.00 a sekala sa bez prestávky do štvrtka 15.40, kedy Petr vyliezol a odovzdal plazivku lekárom. Celková dĺžka je 10,9 metra, čiže denná efektívnosť c. 3,5 metra.

K zdarnému koncu tejto záchranej akcie pomohol celý rad šťastných okolností.

- že chlap našiel dutinu v ktorej vedel sedieť a dýchať vzduch, ktorý sa osviežoval cez puklinu
- že teplota vody bola 11 stupňov a chlap mal na sebe 7 mm hrubý neoprénový oblek
- že sa s ním dalo hlasovo komunikovať
- že chlap bol inštruktor potápania a správal sa neuveriteľne racionálne so sústredením sa na prežitie. (Do konca akcie mal svetlo)
- že bol psychicky aj fyzicky nadpriemerne silný
- že v jaskyni boli ideálne podmienky, perfektné a pritom citlivé sprístupnenie, elektrika, stlačený vzduch
- že ho potápač na tretí deň našiel a bolo možné mu dopravovať nutné veci na prežitie
- že sa uskutočnilo medzinárodne sústredené úsilie o jeho záchranu

Konkluzia:

Všetci vieme, že v rámci SSS prakticky neexistuje organizovaná speleologická záchranná služba, ktorá má pevnú štruktúru a naozajstne fungujúci mechanizmus so všetkým, čo s tým súvisí (vidím ako sa podaktorí búria pri takomto vyjadrení).

Napriek tomu som presvedčený, že ak by došlo k podobnému a hoci aj vážnejšiemu nešťastiu, celkom určite by bol ten nešťastník zachránený. A to len vďaka obetavému prístupu hŕstky najlepších ľudí, ktorí by boli ochotní si pre vec hoci aj vlastnú kožu zodrať.

Veľké záchrany však spotrebujú veľa techniky, komunikačnej, transportnej, raziacej a čo ja viem akej ešte. Kto to zaplatí? Dobre premyslený systém akcieschopného zohratého záchranného družstva je vždy efektívnejší, ako núdzovo pozbieraní hoci aj tí najlepší chlapi z tlačene. Taktiež cieľavedomá previazanosť s organizáciami ktoré vytvoria zázemie a majú prostriedky na využívanie top techniky. Komunikácia s médiami na vopred premyslenej a profesionálnej úrovni, čo vždy pomôže tomu, aby sa po akcii čo najviac vyťažilo pre prospech a imidž záchrany sú veľmi dôležité. Už po predbežných konzultáciach s ľuďmi, ktorí sú v pozadí popísanej záchranej akcie vidím, že v kolektíve sú nielen dobrí záchranári, ktorí poznajú a vedia aplikovať rôzne finesy v extrémnom prostredí, ale je tam aj niekoľko dobrých manažerov. Čo som tu popísal je zhruba to, čo som ja videl, zažil a cítil na tejto záchranej akcii. Sú to všetko subjektívne názory a postoje. Časom sa určite bude analyzovať každé rozhodnutie a každý krok. Možno aj niektoré moje postrehy pomôžu zefektívniť prácu a pripravenosť záchranného družstva. Budem tomu rád.

(Od vtedy už na Slovensku funguje profesionálna jaskyniarska záchranná zložka pri Horskej službe, organizačnej jednotke ministerstva vnútra SR. Spolupracujú s nimi aj dobrovoľní jaskynný záchranári z viacerých krasových oblastí Slovenska. Niekoľkokrát ročne sa robia spoločné cvičenia)

Gusto Stibrányi, 5. 2. 2002

**Účasť členov Slovenskej speleologickej spoločnosti a členov Českej speleologickej spoločnosti, taktiež slovenských a českých potápačov na záchranej akcii v Rákoci-Barlang, Esztramos,
v Maďarsku v dňoch 27. – 31. Januára 2002**

Nedeľa 27. 1. 2002

- 04.55 – Stibrányi (J. Majku, Turňa nad Bodvou) dostal telefonickú žiadosť od Tamása Kutasa a Pétera Adamka o pomoc slovenských speleopotápačov so stručným popisom nešťastia v jaskyni.
- 05.30 - Stibrányi sa dostavil na miesto, kde zotrval do konca záchranej akcie. Po zistení situácie mobilným telefonom volal Hochmutha a prosil ho o mobilizovanie jaskyňných potápačov.
- 05,50 - Hochmuth dostal informáciu od Stibrányiho
- 07,00 – definitívne sa rozhodlo o výjazde (Hochmuth, Ďurček, Šimkovič). Informovaný bol Šmída v Bratislave a Hutňan v Prahe.
- 08.30 – odchod z Prešova
- 10,30 – Hochmuth (predseda SSS), Šimkovič, Ďurček (potápači z Prešova) dorazili na miesto informovaný je aj Bolaček a Stankovič v Rožňave, konzultácie s HBZS Nižná Slaná, (banská záchranná stanica) vtedy sa ešte hľadala 100 m Nargilová hadica a nastaviteľné vrtáky s pneumatickým vrtacím kladivom. Stankovič osobne jednal. Získal prvú informáciu a kontakt o možnosti elektromagnetického zameriavania v podzemí.
- 13,30 - 14,00 Šimkovič sa prvýkrát zanoril a hľadal, avšak „bránu“ nenašiel, ako všetci pred ním.
- 15,00 - 15,30 Šimkovič sa ponoril druhýkrát. Našiel bránu, cez ktorú vtiahol lano uviazané o oceľovú tyč, ktorú vrazil do bahna za bránou.
- 16,00 - prišiel, avšak čoskoro odchádza Bolaček (Speleo Rožňava, vedúci skupiny)
- 17.00 - Stibrányi sa pokúša presvedčiť vtedy ešte Pétera Adamka o nutnosti nepretržitého razenia suchej cesty
- 18,00 - prišiel Stankovič a Jerg (obaja SK Minotaurus Rožňava).
- 20,00 - prišiel Šmída (UK Bratislava), Gliviak a Tuhá (UK Bratislava) z Bratislavy.
- 22,50 - 23,30 Gliviak sa zanoril, hľadá, ale bezvýsledne

Pondelok 28. 1. 2002.

- 02,00 - prišiel Hutňan, Honeš, Hota, Herget, českí speleopotápači, (Speleologická záchranná služba, stanica č. 1 Český kras)
- 01,30 - odišli Šmída, Gliviak a Tuhá
- 06,45 - 07,25 Hutňan sa zanoril a hľadal. Szilágyi prvýkrát blízko počul Hutňanove bubliny.
- 07,40 - 08,50 Hota sa zanoril a hľadal. Bezvýsledne.
- 09,00 - 09,50 Herget sa zanoril a hľadal. Bezvýsledne.
- 08,00 – Bolaček doviezol Boroša a Szelesa (obaja Speleo Rožňava) z Rožňavy, ako pomoc pre jazykovú komunikáciu s maďarmi.
- 09,00 – prišiel potápač, Otto Csepy (Alvin-Komárno) z Komárna.
- 11,00 – odchádza Hochmuth
- 13,00 – Stibrányi intenzívne presvedča Pétera Tarodiho o nutnosti nepretržitých prác na razení suchej chodby.
- 14,00 – prišiel Skovajsa + 3 nejaskyniari, neponoril sa, čoskoro odchádza
- 15,30 – Bolaček doviezol materiál Drenka a Šturmana (obaja Speleo Rožňava), z Rožňavy
- 16,30 - 17,40 pražský potápač Hota sa zanoril ešte raz, ale bezvýsledne
- 16,00 – prišiel Matocha (Nikolaus Liptovský Mikuláš), čoskoro odchádza do Rožňavy. Priniesol Kóňu (SK Minotauros Rožňava) a odviezol Jerga.
- 16,00 – odišli potápači Šimkovič a Ďurček späť do Prešova
- 17,30 – Stibrányi bol poverený organizovaním a koordinovaním prác na razení suchej cesty

18,00 – odišli pražskí potápači

20,30 - prišiel Holúbek, Vaněk a Hurtaj (Všetci Nikolaus - Liptovský Mikuláš)

Práce na prerážke suchej záchranej cesty:

Pali Bercik a Zsolt Németh pomocou pneumatického kladiva sa pokúšajú razit' chodbu (efektivita ca. 40 cm) a robia pokusný vrt pr. 50 mm ca. 1,5 meter hlboký. Popoludní však už začínajú pracovať Stankovič s Kóňom a Borošom. Večer už intenzívne a bez prestania.

18.00 – 03.00 Stankovič, Kóňa a Boroš.

Medzitým maďarský banský strelmajstri sa pokúšajú rozrušovať skalú rozbuškami. Nie práve efektívne. Sú to Károly, Zsolt Németh a Dr. István Számadó.

Utorok 29. 1. 2002.

07,00 - prišiel Doležal (6-16 Tartaros), Koutecký (6-19 Plánivy), Ondroušek, Kučera a Buček (všetci traja z 6-10 Hluboký závrť), ako členovia (Speleologickej záchranej služby st. Č. 3 Moravský kras)

10,00 - prišli Hochmuth, Kovalik, Nemethy (dvaj z OS Prešov) a Teray (Speleoklub Cassovia)

10,10 – prišli potápači Silvestr Pekník (Silvoš) a Fraňo Travěnc (Sabat) - z Olomouca

11,45 - Czako s nargillou našiel Zsolta Szilágyiho

20,00 - Czako odišiel od Zsoltiho, ale potápači ho priebežne zásobujú teplými nápojmi vitamínmi a termovankúšikmi

22,20 - Dr. Gábor Hajnal, spelopotápač išiel k Zsoltimu

Práce na prerážke suchej záchranej cesty:

03,00 - 09.00 Holúbek, Vaněk, Hurtaj, komunikátor Szeles

09,00 - 15,00 Ondroušek, Buček, komunikátor Stibrányi

15,00 - 23,00 Stankovič, Doležal, Kóňa, Koutecký, komunikátor Stibrányi

Streda 30. 1. 2002.

11,00 – odišiel Hochmuth do Košíc

12,00 - prišiel Marian Krčík a Roman Baran z Bojníc s rádiolokátorom

13,00 – bol získaný presný údaj o polohe Szilágyiho, je treba preraziť ešte 4 metre horniny.

15,00 - prišli Kankula, Kupec a Skokan (Badizer Plešivec),

20,00 - prišiel Šmída, Kapucian, Griflík (UK Bratislava), a Kotlarčík (Muránska planina)

20,30 - prišiel Hochmuth a Thuróczy (Speleoklub Cassovia)

21,00 - prišiel Sova (Tr.Teplice), Kýška a Holovič (UK Bratislava)

Práce na prerážke suchej záchranej cesty:

23,00 – 03,00 Ondroušek, Buček, Kučera, komunikátor Stibrányi. V noci aj Teray

03,00 – 07,00 Holúbek, Doležal, Kovalik Koutecký, komunikátor Boroš

07,00 – 12,00 Stankovič, Kóňa, Koutecký, komunikátor Boroš

12,00 – 16,00 Ondroušek, Buček, Teray, Kučera, Szeles, komunikátor Drenko

16,00 – 20,00 Holúbek, Doležal, Koutecký, Hurtaj, Vaněk, komunikátor Szeles

20,00 – 24,00 Stankovič, Kóňa, Kovalik Teray, Némethy, Griflík, komunikátor Stibrányi

Štvrtok 31. 1. 2002.

03,00 - prišiel Majerčák (UK Bratislava) a Hačo (Plav.podhradie)
09,00 - odišiel Teray
15,00 - odišli Holúbek, Hurtaj a Vanek
15,10 – prišli Bolaček, Šturman, Račko (Speleo Rožňava) pre materiál
15,40 – prerážka suchej záchranej cesty bola dokončená
16,50 – Szilágyi Szolt je na povrchu

Práce na prerážke suchej záchranej cesty:

00,00 – 04,00 Ondroušek, Buček, Kučera, Kupec, Kankula, Skokan, komunikátor Thuroczy
04,00 – 08,00 Holúbek Doležal, Koutecký, Kapucian, Hurtaj, Vaňek, komunikátor Thuroczy
08,00 – 13,45 Stankovič, Kóňa, Griflík, Holovič, Kýška, Kovalik, komunikátor Stibrányi.
Z maďarov pomáhali Németh a Szabó.
13,45 – 15,40 Ondroušek, Buček, Holovič, Kýška, komunikátor Stibrányi. Z maďarov pomáhali M. Szabó, L. Szabó a Dr. I. Számadó

Slovenskí účastníci a pomocníci zoradený podľa dĺžky účasti:

- koordinátor, **Gustáv Stibrányi**, 044 02 Turňa nad Bodvou, č. 328, tel. 00421 55 4662230
2002. 1. 27. 05,30 - 2002. 1. 31. 18,00, auto Škoda Octavia, KS 144AJ, ca. 150 km
- raziaci odborník **RNDr. Jaroslav Stankovič**, Edelenyska 10, 148 01 Rožňava, tel. 00421 58 734 3426, 2002. 1. 27. 18,00 - 2002.1.31. 18,00, auto Kia- Sephia, RVB 97-95 (375 km)
- organizátor v pozadí, **Doc. RNDr. Zdenko Hochmuth CSc**, Nešporova 17/III, 080 01 Prešov, tel. 00421 905 488 028, 2002.1.27. 10,30 - 2002.1.31 18.00 s prerušeniami,
- razič a podávač **Vladimír Kóňa**, 049 31 Rakovnica, č. 137, tel. 00421 58 798 5357
- raziaci odborník **Peter Holúbek**, 1. Mája 1959, 031 01 Liptovský Mikuláš, tel. 00421 44 5525 174, 2002.1.28. 20,30 - 2002.1.31. 15,00.
- razič a podávač, **Peter Vaněk**, 032 21 Bobrovec č. 356, tel. 00421 44 5596 471, účasť ako Holúbek, auto Škoda Fábria Combi LM 470AM, ca. 380 km
- razič a podávač, **Martin Hurtaj**, Borbisova 1958/2, 031 01 Liptovský Mikuláš, tel. 00421 44 5520 962, résztvet mint Holúbek
- komunikátor, **Robet Boroš**, Čučmianska 4, 048 01 Rožňava, tel. 058 734 4311, 2002.1.28. 08,00 - 2002.1.31. 18.00
- komunikátor, **Peter Szeles**, Kozmonautov 1, 048 01 Rožňava, tel. 00421 907 619 208, 2002.1.28. 08,00 - 2002.1.31. 18.00
- komunikátor a pomocná ruka, **Ján Drenko**, Kyjevská 13, 048 01 Rožňava, tel. 00421 905 958 254
- podávač, **Ervín Némethy**, Mukačevská 4, 080 01 Prešov, tel. 00421 903 627 211, 2002.1.29. 10,00 - 2002.1.31. 18.00
- podávač, **Jozef Kovalík**, Štúrova 2, 080 01 Prešov, tel. 00421 905 271 006, 2002.1.29. 10,00 - 2002.1.31. 18.00
- podávač, **Ing Miroslav Teray**, 044 02 Háj, č. 40, tel 00421 55 466 2971, 2002.1.29. 10,00 - 2002.1.31. 09.00
- komunikátor, **Ing. Jozef Thuroczy**, Toryská 4, 040 11 Košice, tel. 00421 55 642 7237, 2002.1.30. 20,30 - 2002.1.31. 18.00
- organizačný pomocník **Ing. Ondrej Bolaček**, Ružová 2, 048 01 Rožňava, tel. 00421 58 734 1422, auto Hyundai Sonata RV 414AG, 500 km
- majiteľ a operátor elektromagnetického zameriavača, **Ing. Marián Krčík a Roman Baran**, Hydrotunel, s.r.o., Mojmírova 14, 972 01 Bojnice, tel. 00421 905 901 262, auto WV Passat, ca 550 km

Aktivity slovenských potápačov:

- pomocný potápač, **Otto Csepy**, Hliník 271, 946 65 Vrbová nad Váhom, tel. 00421 905 602 512. alvin@globtelnet.sk 2002.1.28. 09,00 - 2002.1.31. 18.00, auto Renault 21 KNC-36-01, 600 km
- hľadajúci potápač, **Ivan Šimkovič**, Šrobárova 14, 080 01 Prešov, tel 00421 51 7752 752, 2002.1.27. 10,30 - 2002. 1. 28 16,00, aut Škoda 120 PO 468 -- , ca. 180 km
- hľadajúci potápač, **Jozef Gliviak**, Koceľova 32, 831 07 Bratislava, tel. 00421 905 627 720, 2002.1.27. 20,00 - 2002.1.28. 01.30

Aktivity českých razičov :

- razič, odborník, **Petr Ondroušek**, Větrná 5, 678 01 Blansko
- razič, odborník, **Filip Doležal (Kuba)**, 594 45 Ostrov nad Oslavou, č. 198,
- razič a podávač, vedúci Speleologickej záchranej služby ČSS, **Bohuslav Koutecký (Kocour)**, Štefánikova 65, 612 00 Brno, tel. 00420 603 200 755
- podávač, **Karel Kučera (Rambo)**, Na kpci 634, 679 06 Jedovnice
- razič, **Jiří Buček (Bubák)**, Merhautova 76, 613 00 Brno, auto Škoda Forman BMV-63-26, ca. 1100 km

Aktivity českých potápačov: 2002.1.29. 10,10 - 2002.1.31. 18.00

- hľadajúci potápač, **Daniel Hutňan**, Dlouhá 179, 263 01 Dobříš, tel. 00420 777 609 909, auto Ford Transit AKA-68-96 ca. 1320 km. 2002.1.28. 02,00 - 2002.1.28. 18.00
- Hľadajúci potápač, **Martin Hota (Gabo)**, Mládežnícka 840, 272 04 Kladno. 2002.1.28. 02,00 - 2002.1.28. 18.00
- Hľadajúci potápač, **Jan Herget**, Dánska 2285, 272 01 Kladno. 2002.1.28. 02,00 - 2002.1.28. 18.00
- pomocný potápač, **Fraňo Travěnc (Sabat)**, Na Chmelnici 5, 779 00 Olomouc, tel. 00420 737 609 350, 2 x zanoril a čakal v pohotovosti, 2002.1.29. 07,00 - 2002.1.31. 16.30
- pomocný potápač, **Silvestr Pěkník (Silvoš)**, Jana Zíky 1939, 708 00 Ostrava, tel. 00420 603 268 392, 3 x zanoril a čakal v pohotovosti, 2002.1.29. 07,00 - 2002.1.31. 16.30
-

Česi spotrebovali: Treba im vrátiť.

- 4800 ks krátkych 6,3 mm čiernych a červených piropatron.
- 4 ks 300 mm dlhých 8 mm vrtákov
- potápačom požičali 1 litovú nerezovú termosku s držadlom z čierneho plastu.

Ing. Jaroslav Stankovič použil veľa dlhých čiernych 6,8 mm piropatron. Ešte to upresní.

Zostavil: Stibrányi, Hochmuth 3. 2. 2002.